

Billund Landdistriktsråd (BLDR)

www.bladr.dk

Tid	Torsdag d. 29. august 2023, kl. 19.00-22.
Sted	Filskov Kro, Amtsvejen 34, 7200 Grindsted
Deltagere	Filskov: Johan Andersen. Holger Villumsen. Hejnsvig: Torben Jensen. Gitte Juhl. Nollund-Urup: Uffe B. Jensen. Skjoldbjerg-Almstok: Mette Knudsen. Stenderup-Krogager: Leif Kruse, Lona Linding. Sønder Omme: Ivan Kjær, Jacob Foss. Vesterhede: Susanne Jensen. Claus Markvardsen. Vorbasse: Ole Juul Gram.
Særligt indbudte	-
Afbud	Charlotte Milland, Vorbasse. Laila Toudal, Nollund-Urup. Lene Madsen, Skjoldbjerg.
Fraværende	-
Referent	Holger Villumsen

REFERAT

1	Godkendelse af ref. fra sidste møde. Godkendt.
2	Orientering fra formanden, v/ Johan Andersen. Forslag til Billund Kommunes (BK) kommunale budget for 2024 foreligger nu med mulighed for afgivelse af høringssvar før den 1. september. Har BLDR behov for afgivelse af fælles høringssvar? Høringssvar ønsker vi kun at afgive med enstemmig opbakning fra alle mødedeltagere. To emner blev diskuteret, nemlig skoler og ældre. 1. Skoler: Budgetforslaget indeholder forslag om specificerede normeringer for antallet af pædagoger og lærere i de mindste klasser. BLDR diskuterede tal og behov. Over for diskussionen om tal fremførtes, at den enkelte skole bør have råderum til selv at vurdere og afgøre behovet for personale i de enkelte klasser, og at BLDR derfor bør undlade at mene noget om personalenormering. BLDR udtaler sig ikke om dette emne. Under diskussionen fremførtes spørgsmål om antallet af børn i førskolealder. De aktuelle tal pr. 01-01-2023 vises som bilag nederst i dette dokument.

2. Ældre:

Flere kommunale plejehjem har ledige pladser. Budgetforslaget indeholder derfor forslag om nedlæggelse af pladser på kommunale plejehjem.

Det politiske mål er at holde ældre i eget hjem længst muligt. Først når en borger har behov for 8-10 daglige besøg er det økonomisk set billigere for BK at lade borgeren få en plads på plejehjem.

Hvor vil politikerne foretage reduktion i antallet af pladser på plejehjem? Vil der blive fjernet et mindre antal pladser på flere plejehjem eller vil der blive lukket et plejehjem?

Plejehjemmet i Stenderup-Krogager er allerede lukket. Samme skæbne kan overgå andre kommunale plejehjem uden for centerbyerne, dvs. i landsbyerne.

Note: Friplejehjemmet i Filskov er privat, hvilket indebærer, at politikerne ikke kan foretage indgreb der. Det bemærkedes desuden, at friplejehjemmet ikke har ledige pladser som på de kommunale plejehjem. Det har derimod en venteliste.

BLDR vil udtale sig om dette emne.

Formanden fik til opgave at skrive et hørings svar, der rundsendes i BLDR til kommentar inden afsendelse til BK. I sin essens skal hørings svaret opfordre politikerne til at undlade reduktioner på kommunale plejehjem i landsbyer, dvs. i Hejnsvig, Sønder Omme og Vorbasse.

3 Fælles skiltesystemer til stier, toiletter, indkøb m.m.

Sønder Omme foreslår anvendelse af ensartede informationsskilte i alle landdistrikter.

BKs medarbejder, Lasse Pedersen, lpede@billund.dk, 7972 7065 har tidligere besøgt os med præsentation af nye skilte på stier. BLDRs formand indbyder Lasse Pedersen til et møde i BLDR.

4 Nye vedtægter.

Oplæg til opdatering af vedtægterne blev gennemgået af Holger Villumsen.

Behovet for justering opstod, da BLDRs pengeinstitut forlangte personidentifikation af alle 16 medlemmer. Med en ny § 5 indføres derfor en bestyrelse på fire personer, som pengeinstituttet bør kunne nøjes med identifikation fra. Denne opgave førte et kritisk blik på alle paragraffer og udarbejdelse af et nyt sæt vedtægter. Resultatet blev punkt for punkt gennemgået og vurderet.

Med enkelte justeringer blev teksten vedtaget – med undtagelse af § 3, stk. 5 og 6. Endelig vedtagelse må derfor vente til BLDRs næste møde, da der i tre spørgsmål er behov for afklaring og søgning af løsninger.

Dette behov gælder repræsentation, udviklingsplaner og landdistriktspuljen:

1. Ny § 3, stk. 1 blev vedtaget.

Den nye tekst tydeliggør, at deltagerne i BLDR skal være repræsentanter for et lokalråd.

Overfor politikerne er det en styrke at kunne tydeliggøre, at repræsentanterne i BLDR gennem en demokratisk proces taler på vegne af indbyggerne i lokalområdet.

Lokalråd findes imidlertid ikke i Skjoldbjerg-Almstok og Nollund-Urup.

I begge landdistrikter er deltagerne udpeget af uformelle græsrodsnetværk.

Disse to landdistrikter har nu behov for nye lokale tiltag.

2. Ny § 3, stk. 5 afventer afklaring.

Teksten siger, at lokalrådene skal udarbejde egne udviklingsplaner. Dette blev aftalt med kommunalbestyrelsen i forlængelse af Billund Kommunes landdistriktspolitik.

Imidlertid ser det ud til, at politikerne – uden forudgående dialog med BLDR – har ophævet landdistriktspolitikken, som de i stedet erstatter med initiativet Stærke Landsbyer.

Samtidig er BK efter en ændring af planloven nu forpligtet til at skrive afsnit om udvikling af landsbyerne i den kommunale udviklingsplan, som opdateres hvert fjerde år.

Spørgsmålet er derfor, om BK fortsat holder sig til den indgåede aftale og forventer, at de otte landdistrikter hver især udarbejder egne udviklingsplaner?

Svaret kan meget vel være nej, at det gør BK ikke, da de hellere vil styre processen ved hjælp af kommuneplanen.

På den anden side kan det for hvert enkelt landdistrikt være nyttigt, at de fortsat har en aktuel udviklingsplan, som er udarbejdet gennem en proces, der viser, at lokalsamfundet står bag såvel plan som lokalråd. Udarbejdelse af en lokal udviklingsplan er en demokratisk og konstruktiv proces, hvor lokalsamfundet systematisk diskuterer og vælger den udvikling, som de selv ønsker.

Over for kommunalt udarbejdede udviklingsplaner kan lokalt producerede udviklingsplaner vise sig at være meget nyttige. Dette kan navnlig være tilfældet, hvis et lokalsamfund skulle ønske en anden udvikling end den, BK foreslår i en kommende kommuneplans afsnit om udvikling i deres landsby. Med en lokalt produceret udviklingsplan bliver hjemmearbejdet gjort grundigt og forhåbentlig i god tid inden næste kommuneplan. Kommuneplaner revideres som bekendt hvert 4. år.

3. Ny § 3, stk. 6 afventer afklaring.

Teksten tydeliggør lokalrådenes pligt til at aflevere revideret regnskab til BLDRs kasserer.

Forslaget begrunder pligten med henvisning til de tilskud, som hvert landdistrikt årligt modtager fra Billund Kommunes landdistriktpulje, der i de allerseneste år er blevet forvaltet af BLDR.

Imidlertid er det uhensigtsmæssigt, at BLDR forvalter landdistriktpuljen. Eksempelvis har BLDR ikke de fornødne juridiske kvalifikationer, og ansvaret for eventuelle fejlbehæftede bevillinger er ej heller tydeligt placeret. Derfor har BLDR overfor BK fremført ønske om tilbagevenden til en proces, hvor administration af puljen varetages af rådhusets personale. BLDR har behov for stillingtagen fra politikernes side til dette spørgsmål.

5 Behandling af ansøgninger til Landdistriktpuljen.

Nytårmorgen indeholdt puljen 959.800 DKK.

Efter bevillinger tidligere i 2023 er der nu 766.800 DKK til rådighed for uddeling.

Inden ansøgningsfristen den 15. august 2023 var der modtaget én ansøgning:

1. Filskov – Lokalt energifællesskab.

Ansøgning om 334.125 DKK inkl. moms.

Beløbet blev bevilget under forudsætning af, at formanden hos BK sikrer sig, at projektet er juridisk uangribeligt.

Der er tale om et pilotprojekt på basis af nye muligheder i EU's lovgivning, der nu indeholder et nyt koncept for organisering, som kaldes energifællesskaber. En almen praksis med brug af disse er endnu ikke udviklet, så der er ingen forbilleder at lade sig inspirere af.

Pilotprojektet skal skabe grundlaget for udvikling af et konkret projekt i Filskov for organisering af lokal produktion og forbrug af vedvarende energi, som tilbydes lokale borgere til en omkostningsbestemt pris. Dette projekt er ikke et anlægsprojekt.

Pilotprojektets resultatet forventes at indeholde viden og erfaringer, der frit kan benyttes af andre landdistrikter.

Til landdistriktspuljen er årets sidste ansøgningsfrist den 15. oktober.

Flere landdistrikter oplyste, at de har planer om at fremsende ansøgninger.

6 Årligt møde med BKs Økonomiudvalg den 22. august .

Deltagere:

- Kommunaldirektør Thomas Foged og en sekretær.
- Økonomiudvalgets medlemmer er borgmester Stephanie Storbank, Robert Terkelsen, Sofie Schmahl (V), Ann Charlotte G. Vilstrup, Kurt Jensen, Birthe Nielsen (A), og Lars Hansen (C).
- BKs landdistriktskoordinator deltog ikke i mødet.
- BLDR repræsenteredes af formanden og næstformanden.

Tilsvarende møder har tidligere været afholdt årligt i juni måned. Den ny kommunaldirektør Thomas Foged synes imidlertid ikke at have været vidende om denne praksis. Mødet gennemførtes derfor med godt to måneders forsinkelse den 22. august kl. 14. Mødet varede 30 minutter.

BLDR havde før mødet fremsendt en liste med emner, som der ønskes dialog om og stillingtagen til politikerne og administrationens side. Dialogen bar imidlertid tydeligt præg af manglende mødeforberedelse fra såvel politikere som kommunaldirektør.

Emner:

1. Seniorboligfællesskaber – anmodning i forhold til byggemodninger.

BLDRs anmodning blev positivt modtaget. Lokalplaner vil fremover indeholde mulighed for etablering af seniorboliger.

2. Samarbejdet mellem landdistrikterne, BLDR og Billund Kommune:

- a) Ressourcer mangler til landdistriktskoordinatoren, der i en tidligere budgetvedtagelse blev sparet bort trods politikernes aftale om denne stilling med BLDR som en del af landdistriktspolitikken. Titlen landdistriktskoordinator er siden blevet placeret hos Mette Vagner Rasmussen, men denne medarbejder har ikke nogen stillingsbeskrivelse og hun har ej heller fået tildelt tid til løsning af opgaver. Med andre ord har BK ikke længere noget grundlag for håndtering af landdistriktspuljen.

- Hvordan vil ØK skabe et nyt grundlag for håndtering af landdistriktspuljen? (Se også punkt f).
- Hvad forestiller ØK sig, at landdistriktskoordinatoren kan tilbyde BLDR?

Til disse spørgsmål havde ØK ingen svar.

Udvalgets medlemmer syntes overraskede og forlegne over spørgsmålene.

- b) Genopretning af fast struktur for møder med kommunalbestyrelsen, ØK, landdistriktskoordinator og andre kommunale dialogpartnere.

Her lyttede ØK imødekommende, men BLDR modtog intet konkret svar.

- c) Samarbejdet med embedsmænd på rådhuset vanskeliggøres af uklar adgang til relevante kontaktpersoner.

ØK lyttede, men afgiv ingen svar.

- d) Turisme. Der har været behov for en tidsplan for samarbejde om udvikling af turisme i landdistrikterne.

Emnet blev taget af bordet, da der nu foreligger aftale om arbejdsmøde med Destination Trekanten den 13. september.

- e) Saneringsudvalget. Faste tilbagemeldinger om resultater af kommunal sagsgang ønskes, når projekter er færdige til forelæggelse for udvalget.

ØK lovede at finde en løsning.

- f) Forvaltning af landdistriktspuljen.

BLDR beskrev de administrative vanskeligheder. ØK blev informerte om, at BLDR nu forsøger at imødegå vanskelighederne gennem større forpligtelse af lokalrådene til kvalificering af ansøgninger. Der er imidlertid fortsat tale om en tung arbejdsopgave for BLDR.

ØK lyttede men afgav ingen reaktion.

- g) Hvordan og af hvem skal lokalområdernes stisystemer m.m. vedligeholdes?

BK har gennemført anlægstiltag i lokalområderne, men de forventer, at de enkelte lokalområder selv vedligeholder stier m.m., modsat hvad der er tilfældet i centerbyerne, hvor BK varetager vedligehold. Det er en skæv og uholdbar løsning.

ØK lyttede men afgav ingen reaktion.

- h) Planlægning af stier ønskes mellem lokalområder inden for kommunen og relevante lokaliteter uden for kommunen.

ØK lyttede men afgav ingen reaktion.

- i) Nedadgående børnetal og bosætning. Hvordan gør vi lokalområderne mere attraktive for børnefamilier?

ØK lyttede men afgav ingen reaktion.

- j) Redelig sagsbehandling med borgerinddragelse i forbindelse med etablering af projekter i landdistrikterne ønskes, inklusive lokalplaner og høring af lokalråd og borgere før anlægsarbejde iværksættes. Der har været flere mangelfuldt udførte kommunale projekter, som har givet anledning til klager fra overraskede beboere og eksempelvis delvis nedtagning af en legeplads.

ØK lyttede men afgav ingen reaktion.

Hovedindtrykket fra mødet var nedslående. Svarene var fra kommunaldirektøren og ØKs side venlige, i visse tilfælde imødekommende, men generelt svage og upræcise. Fra ØKs side var der tydeligvis tale om ringe forberedelse til mødet, hvilket vidner om svagt politisk og administrativt engagement i landdistrikternes forhold.

7 Saneringsudvalget.

- Ole Gram oplyste, at det gamle mejeri i Stenderup nu bliver fjernet med midler fra BKs saneringspulje.
- Nye emner til saneringssager fremførtes ikke fra lokalrådene.

<p>8</p>	<p>Landsbyprofiler og turisme.</p> <p>På vort møde den 8. juni lovede BLDR BK og Destination Trekanten, at vi vil bidrage til såvel udvikling af landsbyprofiler som turismemarkedsføring.</p> <p>1. Turisme.</p> <p>Nu indbyder <u>Destination Trekanten</u> til udviklingsmøde på Filskov Kro den 13. september kl. 17-20. Mødet har plads til 35 deltagere efter først-til-mølle-princippet. Tilmelding skal ske gennem dette link: www.bit.ly/45EZEUW</p> <p>Deltagere kan forberede sig gennem udvikling af bidrag om: a) Lokal kulturarv, b) Landsbyliv, c) Stier og vandreliv, d) Naturen, e) Madoplevelser. Som inspiration kan turismerapporten 2022 benyttes.</p> <p>Eventuelle spørgsmål inden mødet kan fremføres ved henvendelse til projektkoordinator Kim Worrman Jensen, kim@tdto.dk, 2878 0943, eller direktør Martin Perregaard-Bitsch, martin@tdto.dk, 2922 8196.</p> <p>2. Landsbyprofiler.</p> <p><u>Billund Kommune</u> afventer BLDRs bidrag til udvikling af landsbyprofiler i den kommunale planlægning jævnfør aftale på mødet den 8.juni, hvor vi lovede at afgive svar efter denne aftens møde.</p> <p>BLDR ønsker fokus på erhvervsudvikling i landsbyerne, herunder turisme og turismeinfrastruktur.</p> <p>Dette svar er utilstrækkeligt. Der er behov for et mere konkret svar til BK. Der er forskel på landsbyprofiler og planer for udvikling af turisme.</p>
<p>9</p>	<p>Fremtidigt vedligehold af landsbyernes stier, legepladser, etc.</p> <p>Emnet kan ikke behandles, før der er modtaget et svar med substans fra BK.</p>
<p>10</p>	<p>Orientering fra lokalområderne.</p> <p>Filskov: Friskolen har netop indviet en ny bygning med fem faglokaler. Ny skoleleder tiltræder den 1. september. Filskovs Fremtid arbejder med udvikling af energifællesskab, hvilket er særdeles kompliceret, da det ikke er prøvet før.</p> <p>Hejnsvig: Der er netop indviet en lille terrasse ved sti etableret i 2022. Nyt fitnesscenter indvies 24. september. Vi venter på budgetmidler til etablering af byens nye samlingspunkt, skolen, som også skal være fysisk rum for foreningerne. Vi venter også på kommunal medvirken i udvikling af et stisystem, da den kommunale medarbejder er på barselsorlov – vi ønsker en sti, som (nok i flere taper) anlægges mellem Billund via Hejnsvig til Museumsgården Karensminde. Kom til tre dages traktortræk 15.-17. september.</p> <p>Nollund-Urup: Vi har to, måske tre, nye byggegrunde til salg.</p> <p>Sdr. Omme: Arbejdet med etablering af ny hundeskov indledes snart i andet forsøg med møde i september med BK, da den først påtænkte grund ikke kunne benyttes. Der arbejdes med et projekt til formidling af områdets mange gravhøje. Der arbejdes også med bosætning af de mange nye ansatte, der forventes at følge med udvidelsen af fængslet. På den tomme grund bag OK-tanker ønskes ny aktivitet (efter brand for nogle år siden).</p> <p>Skjoldbjerg-Almstok: Sommeren er vel overstået.</p>

	<p>Stenderup-Krogager: Arrangement om hospitalsklovne er arrangeret af Huset Mølgård. Der er etableret arbejdsgruppe for nyt hus til købmanden. Mejeriet nedbrydes nu. Den fælleskommunale plan for etablering af cykelsti på Den Skæve Bane fremlægges på borgermøde i Agerbæk den 1. november. Busholdepladsen ved Tingvejen bliver flyttet til et mere sikkert sted.</p> <p>Vesterhede: Ny aktivitetsplan er udarbejdet. Sti mellem Mikrohallen og Grønmarksvej planlægges inklusive lys og forskønnelse af området. Opførelse af nyt udendørs toilet planlægges, da toilet i hallen ikke kan benyttes af udendørsarealernes brugere, når hallen er udlejet.</p> <p>Vorbasse: En skulptur er på vej fra Thailand til Vorbasse, indvielsesprojekt planlægges. GEVs etablering af fjernvarmeværk forløber planmæssigt til erstatning af private husstandsgasfyr.</p>
11	<p>Mødeplan 2023.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Møde: Onsdag 29. november, kl. 18.00, Vorbasse.
12	<p>Punkter til dagsorden, næste møde(r).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Landdistriktpuljen, ansøgningsfrist 15/10. • Instruktion af lokalråd til håndtering og kvalificering af ansøgninger til landdistriktpuljen. • Vedtægter, opfølgning § 3. • Landsbyprofiler – svar til Billund Kommune jf. aftale 8/6. • Turismeudvikling – efter mødet med Destination Trekanten på Filskov Kro 13/9. • Hvordan har lokalområderne udbredt kendskabet til BLDRs turismerapport. Hvilke reaktioner og erfaringer er der opnået? • Evaluering, CoCs oplæg i marts: Har BLDR initiativer til konkret samarbejde med CoC? • Hvilke mulige projekter overvejer lokalrådene at søge økonomiske midler til fra områdefornyelsesmidlerne, som er den forholdsvis kommunale pulje med midler fra staten? • Ensartede skilte: Indbyd BKs medarbejder Lasse Pedersen til møde i BLDR. • Bosætningskoordinator Marianne Thomsen, Billund Erhverv inviteres til redegørelse for aktuelle forhold og tiltag.
13	<p>Eventuelt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Emne på næste årsmøde bør forberedes tidligt. • Kan midler fra byfornyelsespulje anvendes på privat jord? Ja, det er muligt nu.

Bilag

Jævnfør spørgsmål under punkt 2 om antal indbyggere i førskolealder:

Danmarks Statistik – Folketal 1. januar 2023 efter alder, sogn og køn

0 år	Dreng	Piger
7979 Sønder Omme	14	8
7981 Filskov	3	4
8942 Grindsted	54	32
8943 Grene	26	28
8944 Vorbasse	7	6
8945 Hejnsvig	9	6
9114 Stenderup	8	4
9265 Urup	1	2
9266 Nollund	3	3
9267 Vesterhede	3	1
9270 Skjoldbjerg	0	0

1 år	Dreng	Piger
7979 Sønder Omme	10	9
7981 Filskov	7	9
8942 Grindsted	60	58
8943 Grene	44	34
8944 Vorbasse	14	5
8945 Hejnsvig	8	9
9114 Stenderup	7	8
9265 Urup	2	1
9266 Nollund	6	1
9267 Vesterhede	2	1
9270 Skjoldbjerg	1	1

2 år	Dreng	Piger
7979 Sønder Omme	7	8
7981 Filskov	3	4
8942 Grindsted	54	43
8943 Grene	42	44
8944 Vorbasse	5	8
8945 Hejnsvig	4	10
9114 Stenderup	7	3
9265 Urup	1	3
9266 Nollund	1	3
9267 Vesterhede	1	2
9270 Skjoldbjerg	0	2

3 år	Dreng	Piger
7979 Sønder Omme	8	12
7981 Filskov	5	8
8942 Grindsted	52	56
8943 Grene	43	32
8944 Vorbasse	18	9
8945 Hejnsvig	4	12
9114 Stenderup	10	11
9265 Urup	3	2
9266 Nollund	5	2
9267 Vesterhede	1	1
9270 Skjoldbjerg	3	2

4 år	Dreng	Piger
7979 Sønder Omme	14	19
7981 Filskov	3	9
8942 Grindsted	61	48
8943 Grene	47	38
8944 Vorbasse	2	10
8945 Hejnsvig	5	8
9114 Stenderup	9	6
9265 Urup	1	1
9266 Nollund	3	1
9267 Vesterhede	0	1
9270 Skjoldbjerg	2	2

5 år	Dreng	Piger
7979 Sønder Omme	21	10
7981 Filskov	4	5
8942 Grindsted	64	47
8943 Grene	48	60
8944 Vorbasse	7	9
8945 Hejnsvig	4	14
9114 Stenderup	2	3
9265 Urup	5	1
9266 Nollund	1	5
9267 Vesterhede	1	3
9270 Skjoldbjerg	2	1

6 år	Dreng	Piger
7979 Sønder Omme	9	6
7981 Filskov	7	5
8942 Grindsted	58	55
8943 Grene	49	37
8944 Vorbasse	7	15
8945 Hejnsvig	8	11
9114 Stenderup	6	12
9265 Urup	2	0
9266 Nollund	3	2
9267 Vesterhede	4	3
9270 Skjoldbjerg	1	2

7 år	Dreng	Piger
7979 Sønder Omme	15	9
7981 Filskov	6	1
8942 Grindsted	60	57
8943 Grene	46	44
8944 Vorbasse	12	7
8945 Hejnsvig	8	3
9114 Stenderup	6	7
9265 Urup	2	2
9266 Nollund	2	3
9267 Vesterhede	3	3
9270 Skjoldbjerg	1	3